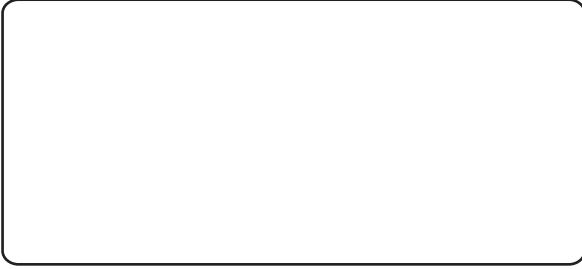

Viktigt! Bespara denna.

Kontrollerad av:

Garantinummer:

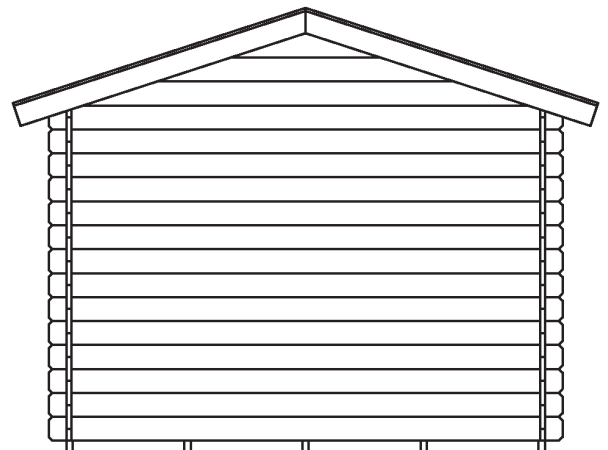
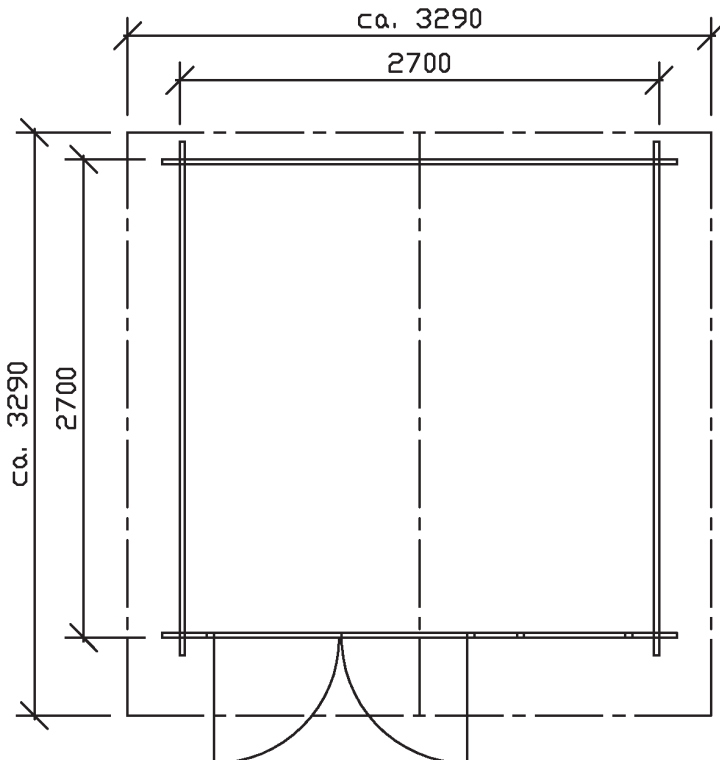
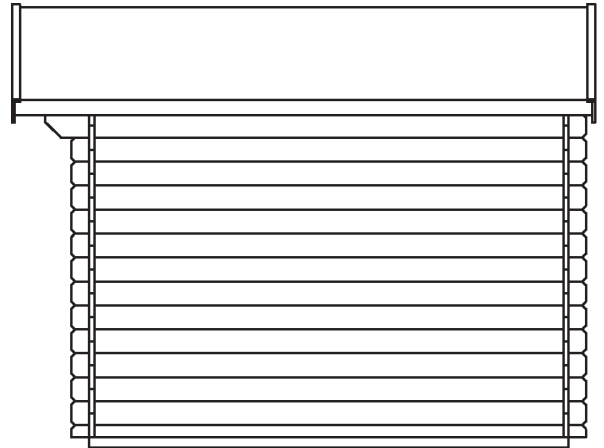

Lillevilla 288

2700 x 2700 mm / 28 mm

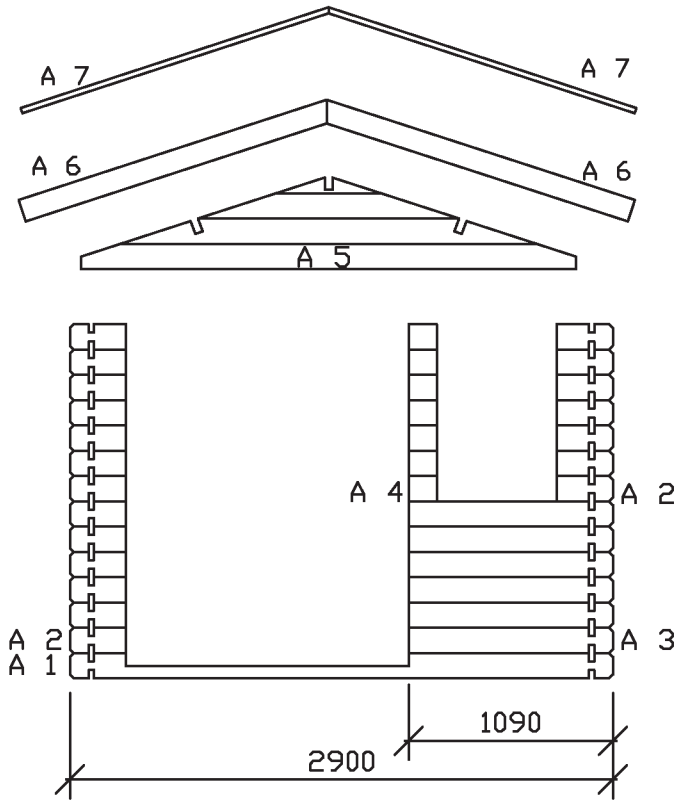
 = 11 m²

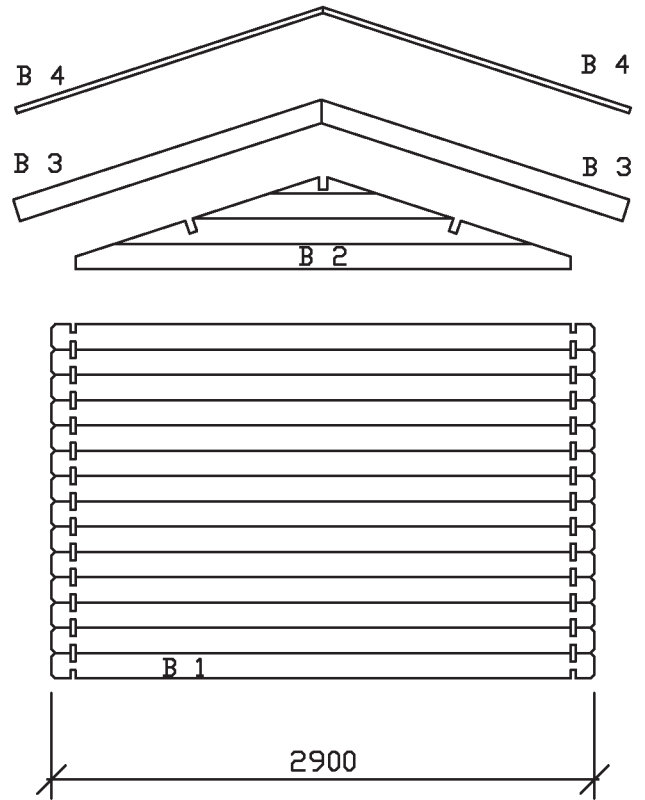
Lillevilla 288

2700 x 2700 mm / 28 mm

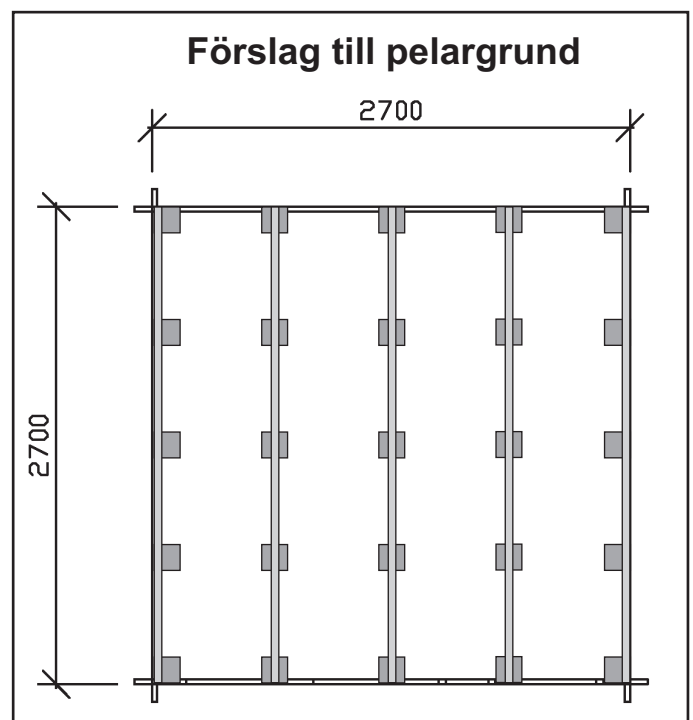
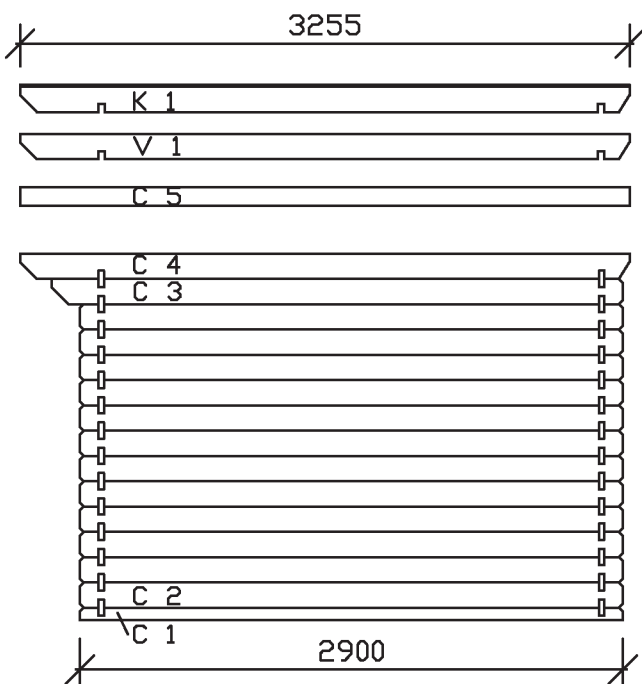
Framvägg A

Bakvägg B

Sidovägg C

Lillevilla 288

2700 x 2700 mm / 28 mm

Komponentlista

Del	Dimensioner i mm.	St.	Kod	Kontroll
Grundbalk	36 x 60 x 2700	5		
Golvbräda	16 x 87 x 2639	31		
Golvlist	20 x 30	11,5 m		
Väggtimmer, under dörren	28 x 135 x 2900	1	A 1	
Väggtimmer	28 x 135 x 300	20	A 2	
Väggtimmer	28 x 135 x 1090	6	A 3	
Väggtimmer	28 x 135 x 150	7	A 4	
Gaveltriangel	28 x 470 x 2644	1	A 5	
Gaveltakfotbräda	16 x 120 x 1730	2	A 6	
Vindskiva	16 x 45 x 1730	2	A 7	
Väggtimmer	28 x 135 x 2900	14	B 1	
Gaveltriangel	28 x 470 x 2644	1	B 2	
Gaveltakfotbräda	16 x 120 x 1730	2	B 3	
Vindskiva	16 x 45 x 1730	2	B 4	
Väggtimmer	28 x 67 x 2900	1+1	C1	
Väggtimmer	28 x 135 x 2900	12+12	C2	
Väggtimmer	28 x 135 x 3050	1+1	C3	
Väggtimmer	28 x 135 x 3255	1+1	C4	
Sidotakfotbräda	16 x 95 x 3255	1+1	C5	
Åsstock	40 x 135 x 3255	1	K1	
Takbalk	40 x 145 x 3255	2	V1	
Takbräda	16 x 87 x 1680	76		
Dubbeldörr, typ P	32 x 1500 x 1755	1		
Karm till dörr, sidor	56 x 55 x 1749	2		
Karm till dörr, upp	56 x 55 x 1542	1		
Metalltröskel	12 x 44 x 1500	1		
Täckbräda ovanför dörr	20 x 95 x 1560	2		
Fönster, typ E	640 x 870	1		
Täckbräda ovanför fönster	20 x 95 x 690	1		
Täckbräda ovanför fönster	20 x 95 x 740	1		
Stomlist	16 x 45 x 1900	4		
Monteringsstycke	28 x 65 x 250	2		
Tillbehörspåse		1		

Alla dimensioner är approximata.
Rätten till ändringar förbehålles.

Obs! Läs först igenom hela instruktionen innan du börjar monteringen.

EY-VAATIMUSTENMUKAISUUSVAKUUTUS
EC-DECLARATION OF CONFORMITY

1 Valmistaja Manufacturer	Luoman Puutuote Oy Lapuantie 626 61450 Kylänpää Finland
2 EY-vaatimustenmukaisuustodistuksen numero EC-Certificate number	0809-CPD-0611
3 Todistuksen haltija Certificate holder	Luoman Puutuote Oy
4 Todistuksen myöntävä ilmoitettu laitos Certificate issued by	VTT Technical Research Centre of Finland
5 Sovellettava EY-direktiivi In compliance with directives	89/106/ETY 93/68/ETY
6 Tuotteen kuvaus Description of product	Hirsitalon rakennussarja, joka sisältää ikkunat, ovet, väliseinät, ala- ja välipohjat ja kattorakenteet Log building kit that comprises the log frame, windows, doors, intermediate walls, suspended floors and roof constructions
7 Myyntinimike Trademark	Lillevilla, Lillebo
8 Tuotteella on ETA-hyväksyntä European Technical Approval	ETA-08/0011

Paikka: Ylistaro
Place:

Päiväys: 7.7.2008
Date:

Pekka Luoma

Luoman Puutuote Oy
Lapuantie 626
FIN-61450 Kylänpää, Finland
Puh./Tel: +358 (0)6 474 5980
Telefax: +358 (0)6 474 5920
Company ID: FI18584542

0809
Luoman Puutuote Oy Lapuantie 626 FI-61450 Kylänpää
09
0809-CPD-0611
ETA-08/0011
ETAG 012
Lillevilla 288

ALLMÄNNA INSTRUKTIONER FÖR MONTERING AV LILLEVILLA-HUSET

Bästa byggare,

tack för att du har valt en trädgårdsstuga tillverkad av Luoman Puutuote Oy. Dessa allmänna instruktioner gäller alla våra lättstockhus med en vägg tjocklek på 19, 21, 28, 34 och 44 mm. Var vänlig och läs dessa instruktioner noggrant före monteringen och bevara dem för senare bruk. Ritningar av väggkonstruktion, listan över delar och speciella ritningar och instruktioner finns i varje modellens egna manual. Följ i första hand de detaljerade råden för varje enskild modell.

I alla frågor och kontakter som gäller denna produkt ange för återsäljaren eller tillverkaren garantinumret som har klistrats på paketet och på monteringsanvisningen! Utan garantinumret är det inte möjligt att reklamera.

OBS: Luoman Oy förbehåller sig samtliga rättigheter till fotografier, ritningar, monteringsanvisningar och annan teknisk information. Bruk eller spridande av dem för konkurrensmässiga ändamål är förbjudet och kommer att följas av rättsliga åtgärder.

Luoman Puutuote Oy följer DNV Certification Oy/Ab:s godkända krav av träets ursprungskedjas hanteringssystem (www.dnv.com, certifikat 2149-2005-SMS-HEL-DNV). På www.luoman.fi presenterar vi hur stor del av träråmaterialet i er stuga som kommer från certifierad skog. Vårt företag har beviljats rätten att använda PEFC logo (PEFC/02-31-82).

1. Lagring av stugpaketet på byggnadsplatsen, kontroll och sortering av delarna

Färdigbearbetade lättstockar och andra delar har packats i förpackningsplast. Om inte huset byggs upp genast, måste materialet lagras inomhus eller annars vältäckt. Förpackningsplasten ska inte tas bort. Ett lagrat föremål behöver lyftas upp ordentligt från marken för att förhindra markfuktigheten från att tränga in i paketen. Underlaget måste vara plant.

I början av den här monteringsinstruktionen finns det en lista med delar och ritningar över väggkonstruktionen, som förevisar vilka delar som hör till leveransen. Kontrollera innehållet med listan av delarna. Om någonting saknas eller är trasigt, kontaktas försäljaren omedelbart (se stycke 16. Klagomålsprocedur i händelse av eventuellt fel). Skydda delarna väl mot sol, regn och markfuktighet tills de monteras. Bygg huset så snabbt som möjligt efter du har öppnat paketet. Om arbetet blir avbruten, ska delarna skyddas mot dåligt väder. Under lagring och byggnation är det viktigt att komma att trä är ett mycket poröst material och att man måste vara försiktig så att det inte blir smutsigt.

När du börjar byggnationen, sorterar du delarna nära byggnadsplatsen och lämnar tillräckligt med rum för arbetet (ritning 1).

2. Byggnadslov

Fråga ditt lokala byggnadskontor på förhand vilka byggnadslov du behöver.

Kom ihåg att montering av en Lillevilla i viss mån kräver byggerfarenhet och -kunskaper. Be vid behov en expert om råd eller hjälp.

3. Grund

En välgjord grund är den viktigaste förutsättningen för att lyckas med bygget. Underlaget måste vara jämnt och helt horisontellt. Grunden och byggnaden måste vara vågräta också efter att byggnaden har rests för att kunna fungera ordentligt. Se till, att jordmånen släpper igenom vatten väl och förhindra tjäle. I uppfrysande jord måste grunden nå under frostgränsen eller annars måste tjälisolering användas för att skydda grundnivån.

I samtliga fall rekommenderar vi betonggrund (ritning 2). Om den är rätt lagt, sprider den ut belastningen av byggnaden till ett större område och passar alla jordkvaliteter.

Också plintgrund (ritning 3) som är tillverkad med till exempel lättgrusblock eller betongpelare passar bra till många trädgårdsstugor. Plintgrunden ska ha samma antal av pelarrader som grundbalkar, vilkas tjocklek bestämmer antalet pelare. När grundbalkarna är 48 x 98 mm, är det längsta tillåtna avståndet mellan pelarna 150 cm och med 36 x 60 mm grundbalkar är det 80 cm. När 36 x 60 mm grundbalkar installeras så att de ligger på flatsidan, är det längsta tillåtna avståndet mellan pelarna 60 cm. Med dessa pelaravstånd klarar grundbalkarna belastningen, som är 150 kg/m², utan att böjas. Om stugans golv utsätts för större belastning (stugan används t.ex. som förråd för brännved) finns det skäl att minska stöдавståndet genom att sätta till fler pelare.

Du kan också använda en lättare typ av plintgrunden genom att fästa grundbalkarna vid lättgrusblock eller betongpelare på grovt förtätat grus (ritning 3a). Obs! Grunden får inte sjunka. Bemärk att den här grundtypen är inte frostbeständig och att tillverkaren inte är ansvarig för eventuella uppfrysningsskador den här grundtypen förorsakar till grunden eller stugan.

Oavsett vilken typ av grund man väljer, är det viktigt att ventilationen under huset är tillräcklig, och därför får fundamentet inte vara för lågt. Om huset har en separat veranda, måste dess grund göras lika noggrant och till samma höjd som grunden till den egentliga byggnaden. Grundmåttan finns på planritningen. Om huset är

utrustat med gängstänger, ber vi att du och läser stycke ”9. Stormsäkring” före preparering av grunden.

4. Resning av stugan

4.1. Grundbalkarna

Börja montering av stugan med att installera grundbalkarna med jämna mellanrum (om inget annat har sagts någon annanstans) på området av stugans bas enligt den separata grundritningen. Fäst dem i fundamentet med till exempel vinkeljärn (ingår inte i leveransen). På grund av produktionstekniska skäl kan det finnas små skillnader i längderna av grundbalkarna. Kolla den rätta längden från komponentlistan och förkorta de för långa grundbalkarna före monteringen. Grundbalkarna är skyddsbehandlade, men det är ändå värt att lägga till takfilsremsor eller något annat isoleringsmaterial (ingår inte i leveransen) mellan grundbalkarna och grunden för att hålla fukten borta från träet. Placera de yttersta grundbalkarna lite inåt från stockväggarna. Det innebär, att fundamentet görs ca. 5-10 mm mindre än stugans yta. Då fuktar regnvattnet som rinner från väggarna inte fogen mellan den nedersta stocken och grundbalken. Dessutom fungerar de yttersta grundbalkarna som kantstöd för golvbrädorna.

4.2. Stuga utan golv

Om golvet inte ingår i din stugleverans och du t.ex. bygger stockstommen direkt på betonggrunden, lönar det sig att placera ovannämnda isoleringsmaterial mellan den nedersta stocken och grunden. Dessutom är det bra om betonggrunden är 5-10 mm mindre än stockstommen eftersom regnvatten som rinner från väggarna då inte stannar mellan stocken och betonggrunden.

4.3. Resning av stockstommen

Stugpaketet innehåller resningsklossar av trä märkta med bokstaven X. Dessa behövs när man reser stockstommen. Slå med en hammare på resningsklossen när den är placerad på sponten tills stocken bottnar, men slå bara lätt så att stocken inte går sönder. Om stocken inte glider in på sin plats, kontrollerar du att den är rakt placerad på den nedre stockens spont. Stockarna är bearbetade på så sätt att man inte behöver mycket kraft för att installera dem.

Börja monteringen av stockstommen med att lägga det nedersta stocklagret på grundbalkarna. Stockarna måste installeras med hansponton uppåt. Kontrollera stockstommens diagonalmått (ritning 5) och spika därefter snett de nedersta helstockarna på grundbalkarna från stockens sida enligt ritning 6. Kom ihåg att förborra, så att stocken inte spricker. Om huset har levererats utan golv och grundbalkar, fästs stockstommen i fundamentet.

Fortsätt sedan installationen av stockväggarna ett varv åt gången enligt väggkonstruktionsritningarna. Kontrollera att stommen stiger jämnt, stockhörnets fog på tvären måste vara exakt i mitten av den andra väggen. OBS! Om stugan innehåller lika långa stockar med och utan borring, får dessa inte byta plats med varandra. Följ ritningen noggrant.

5. Installation av dörr och fönster

När du är klar med 3-4 stockvarv, är det dags att placera dörren/dörrarna i karmen/karmarna på sin plats/sina platser.

5.1. Enkeldörr

Enkeldörren är vanligtvis redan installerad i sin karm. Dörren i karmen ska träs på plats uppifrån (gångjärnen mot yttersidan), ritning 7. Karmen har bearbetats så att stocken passar in i karmens fåra.

Om karmen inte glider lätt på plats, kontrollerar du att de stockändar som går in i karmens fåra och eventuella

karmliester är raka. Man kan lätt slå karmen på plats med en hammare och en resningstråkloss av trä men använd inte så stor kraft att karmen går sönder. Sätt dörrhandtaget på sin plats och kontrollera att dörren fungerar.

5.2. Dubbeldörr

Dubbeldörrens karm finns i delar i paketet och måste monteras ihop före installationen (ritningar 8a och 8b). Spika fast sidokarmarna i den övre karmen från hörnet. Se till att det inte finns några springor kvar i fogarna. Om nedre karmen är av trä, ska den fästas vid sidokarmarna på samma sätt. Om den är av plåt, ska den skruvas fast längst ned på sidokarmarna. OBS! Distansen mellan sidokarmarna måste vara exakt densamma både uppe och nere. Trä karmen uppifrån på samma sätt som enkeldörrens karm. Kontrollera karmens diagonalmått och lyft dörrarna på gångjärnen. Fäst dörrhandtaget på sin plats och kontrollera att dörrarna fungerar.

5.3. Att observera angående dörrarna

OBS! Både stugan och dörrkarmen måste vara helt vågräta för att dörren/dörrarna skulle fungera ordentligt. Av tekniska och produktionsskäl är skårorna i stocken under dörren inte alltid helt vågräta. Ta det i beaktande och fyll vid behov ut karmens undersida så att den blir helt vågrät. Skruva/spika sedan sidokarmarna på den nedersta stocken (OBS! bara på den nedersta), så att karmen inte höjs när dörren används.

Eftersom trä är ett levande material som förändras beroende på luftfuktigheten, behöver dörrens gångjärn regleras då och då. De skruvas inåt eller utåt beroende på situationen. Om dörren till exempel ser för stor ut när jämfört med karmen, måste man skruva alla gångjärnen inåt. På våren är det lämpligt att kontrollera dörrar och fönster och reglera gångjärnen vid behov.

5.4. Installation av fönstret

Fönstret installeras uppifrån i öppningen i väggen och på samma sätt som dörren. Skruva fönsterhandtaget på plats och kontrollera att fönstret fungerar väl. Om tillbehörspåsen innehåller en anordning som håller fönstret öppet, montera den på plats före användning av fönstret. OBS! Fönstren måste installeras på rätt sätt. Om ett fönster med gångjärn på sidan installeras upp och ner, faller det av gångjärnen när det öppnas. Ett fönster med gångjärnen högst uppe måste installeras med gångjärnen uppåt. Observera att det kan falla av gångjärnen om det öppnas för mycket eller om anordningen som håller fönstret öppet inte är på plats.

5.5. Sänkningsmån över dörrar och fönster

När du fortsätter resa väggarna, märker du att det ska vara en öppning på några centimeter, en s.k. sänkningsmån, över dörren och fönstret (ritning 9). Eftersom trä är ett levande material, krymper det i torrt väder (stockstommen sänks) och utvidgar sig i fuktigt väder (stockstommen höjs). Sänkningsmånen är nödvändig för att stockväggarna ska kunna röra sig utan att konstruktionen går sönder. Sänkningsmånen täcks med täcklistor, som spikas i dörrens/fönstrets karmar, inte i stocken för att inte förhindra att stockstommen ska kunna röra sig! Av samma anledning ska dörrens eller fönstrets karmar inte spikas i stockväggarna från annat håll än den nedersta stocken (modellerna av 19 mm väggtjocklek är ett undantag, se på stycke "9. Stormsäkring").

6. Gaveltrianglarna och takbalkarna

Observera, att de översta stockarna på sidoväggarna är sneddade efter taket. När väggarna har monterats är det dags att installera gaveltrianglarna. Här behövs 2-3 personer. Vid installering av gaveltrianglarna måste man se till att sidoväggarna är raka och om nödvändigt knuffa sidoväggarna en aning inåt så att gaveltrianglarna glider på plats. Se till att gaveltrianglarna inte faller innan åsstocken har installerats. Denna installeras i inskärningarna av gaveltrianglarna så att åsstockens övre kant hamnar jämnt med gaveltriang-

larnas övre kant. Om stugan innehåller takbalkar (som kommer till sidorna av taket), installeras dessa på samma sätt. Spika gaveltrianglarna i åsstocken och takbalkarna (förborra). Fäst de översta sidoväggstimren i gaveltrianglarna med skruvar (förborra!), två skruvar / hörna (ritning 10).

6.1. Gaveltrianglar av flera delar eller separata stockar

På några modeller består gaveltrianglarna av flera delar eller separata stockar (se väggkonstruktionsritningarna). Samla ihop gaveltrianglarna enligt ritningarna och fäst dem vid varandra med 100mm spikar (sänk spikarna i träet 1-2mm).

7. Golvet

Om din stuga innehåller golv och grundbalkar, följ dessa råd. Golvbrädorna är profilhyvlade och har hon- och hanspont. På baksidan finns det avfasningar och två spår och på framsidan finns det två mindre avfasningar. Vankant och hyvelsepår som normalt förekommer på baksidan av brädan tillhör produkten och är inget fel. På grund av produktionstekniska skäl kan det finnas små skillnader i längderna av golvbrädorna. Kontrollera detta och vid behov jämna ut längderna före monteringen. Var noggrann att använda rätta brädor eftersom takbrädorna har samma profil som golvbrädorna.

Börja monteringen av golvet med att lägga den första brädan på grundbalkarna spåren neråt och honsponten mot väggen (lämna en springa på 5mm mellan brädan och väggen). Markera mittpunkten av grundbalkarna från båda sidorna på den understa stocken. Det gör det lättare att hitta spikningslinjen efter att golvet har täckts. Lägga brädorna på plats. Obs! Golvbrädorna rör sig beroende på luftfuktigheten och därför måste man lämna en 1-1,5mm springa mellan varje bräda. Vid behov såga den sista brädan smalare så att den lätt kan monteras på plats.

Då golvbrädorna är på plats följer du markeringarna du gjorde tidigare och spikar fast brädorna i grundbalkarna (ritning 4). Du kan använda en riktråd eller en bräda som hjälp. Fäst golvlisterna. Det lönar sig att skydda golvet för nedsmutsning genast efter monteringen.

8. Taket

8.1. Montering av takbrädorna

Innan du börjar montera taket kontrollera med ett vattenpass att gaveltrianglarna är vertikala. Kontrollera också att väggarna är raka, dörrarna och fönstren fungerar och att hela stugan står rätvinkligt. Om stugan innehåller gängstänger, glöm inte att installera dem före taket (se stycke 9.3. Gängstänger).

Takbrädorna har samma profil som golvbrädorna. Takbrädorna fästs med de mindre avfasningarna neråt (mot stugan) och de större avfasningarna och spåren uppåt. Även i dessa brädor förekommer hyvelsepår och vankant på baksidan av brädan som tillhör produkten och inte är något fel.

Arbeta försiktigt! Börja monteringen från stugans framsida. Passa de första brädorna på båda sidorna av taket och se till, att brädorna inte går över mittlinjen av åsstocken. Spika fast varje bräda i de översta väggstockarna och takbalkarna/åsstocken. Gör först den andra sidan av taket färdigt. Lämna en springa på 1-1,5mm mellan brädorna på grund av att virket rör sig beroende på fuktigheten. Se till att takfoten hålls i rät linje och att mittlinjen av åsstocken inte överskrids. Den sista takbrädan sågas smalare enligt behov (ritning 11). På grund av produktionstekniska skäl kan det finnas små skillnader i längderna av takbrädorna varigenom om takfoten på sidoväggen inte är rak, rätar du upp den genom att såga den. Spika sedan den andra sidan av taket. När takbrädorna är på plats, fäster du sidotakfotbrädorna enligt ritning 12.

8.2. Takmaterial

Om leveransen innehåller takmaterial, måste det monteras omedelbart efter att takbrädorna har installerats. Om leveransen inte innehåller takmaterial, måste taket skyddas så snart det är färdigt och det slutliga takmaterialet måste monteras så snart som möjligt. Taket bör täckas med ett lätt takmaterial (till exempel takplattor). Belastningen på takbrädorna får inte vara mer än 100 kg/m².

Efter montering av takmaterialet installeras gavelbrädorna och vindskivorna (ritning 12). Om leveransen innehåller två par gavelbrädor, fästs de smalare brädorna till sist på de bredare brädorna.

9. Stormsäkring

Trots att Lillevilla-stugan är stabil, är det bra att skydda den mot kraftiga vindar. Grundbalkarna ska fästas vid grunden så som nämnts ovan.

Obs! Vid blåsiga och stormiga byggnadsplatser är det viktigt att man fäster stugan ordentligt vid grunden och att man fäster taket ordentligt vid stugan. Detta kan kräva extra utrustning som inte inkluderas i leveransen.

9.2. Stormlisterna i stugor med 21, 28, 34 och 44 mm väggjocklek

Om stormlister ingår i din stuga, fäster du dem i vart och ett av stugans innerhörn, den övre delen i den understa gavelstocken och den nedre delen i den understa väggstocken (ritning 16). I andra ändan av stormlisten finns det ett fräsat spår. Fäst detta vid den understa stocken i gaveln så att borrningen (6mm) hamnar i den översta tredjedelen av det frästa spåret. Listen monteras på plats med de levererade låsningsbultarna (muttrarna inåt). Dra inte åt de översta muttrarna för hårt utan ge väggkonstruktionen möjlighet att röra sig uppåt och neråt beroende på ändringarna i luftfuktigheten.

10. Veranda

Om en veranda ingår i stugan monteras den enligt dessa instruktioner. Börja med att montera och fästa grundbalkarna (T14) på plats på samma sätt som stugans grundbalkar. De korta grundbalkarna (T15, om dessa ingår i leveransen) monteras under verandans räcke på båda sidor om ingången. De fungerar som fästunderlag för den första golvbrädan. Ge akt på höjden för sammanslagningen av verandan till stugan och justera den genom att höja på verandans fundament i motsvarande grad.

De två halva stockarna T5 läggs på de yttersta grundbalkarna. Låt dessa skjuta ut en aning och se till att det finns tillräckligt med utrymme innanför för att fästa golvbrädorna. Ritningen över verandan visar i detalj hur monteringen av räckena skall ske. Lagg härefter golvbrädorna (T16, den spårade sidan uppåt) på grundbalkarna med jämna mellanrum (med en springa på cirka 1 cm). Kontrollera att avstånden är jämna innan du spikar fast brädorna. Den korta plankan T17 avslutar golvet och monteras mellan verandans räcken så att den skjuter ut en aning. Se till att brädorna ligger stadigt på grundbalkarna. Obs! Om stugan innehåller gängstänger, lönar det sig att fästa de två första golvbrädorna bredvid stugan med skruvar, så att muttrarna av gängstängerna kan lätt nås för justering. Verandans räcken skruvas fast med metallvinklarna (T13) i golvet. Härefter fästs brädorna för räcket T9 och T10 samt de båda U-stolparna T11 till höger och vänster om ingången. Se till att räckena sitter stadigt. Fäst täckbrädan (T18, om en sådan ingår i leveransen) framför grundbalkarna. Till sist fästs räcket vid stugan med fästbrädorna T12.

11. Slutbearbetning av stugan

11.1. Fönsterspröjs

Hos några modeller levereras fönsterspröjsen separat så att dem måste fästas med spikar/skruvar vid

dörren/fönstret. Förborra små hål i spröjsen (ca. 1cm från änden) och fäst spröjsen försiktigt (ritning 18). Ta hänsyn till att glaset går in ca. 10mm i dörr/fönsterramen.

Hos några modeller har fönsterspröjsen fästs på fabriken med plastclips. Denna spröjs kan tas bort när fönstret tvättas.

11.2. Anordning som håller fönstret öppet

Några modeller har anordningar som håller fönstret öppet. Instruktionerna för installation finns i tillbehörspåsen.

11.3. Skyddsplast av plexiglas

Dörrar och fönster i vissa modeller är utrustade med plexiglas. På plexiglasen finns skyddsplast för att skydda plexiglasen vid produktion, transport och montering. Ta bort plasten från båda sidorna av plexiglasen efter monteringen.

12. Skyddsbehandling

Skyddsbehandling/målning av byggnaden måste utföras två gånger med skyddsmedel mot blånad och mögling (be skyddsmedelförsäljaren om råd) omedelbart efter att byggnaden uppförts. Följ instruktionerna från respektive tillverkare av skyddsmedel/färg. Kom ihåg att bästa resultatet erhålls om behandlingen utförs vid torr väderlek och om temperaturen är lägst +5° Celsius. Dörrar och fönster måste behandlas på båda sidor. Även byggnadens insida måste behandlas med skyddsmedel mot blånad och mögling, speciellt noggrant behandlas hörnen. Behandlingen både ute och inne måste upprepas regelbundet enligt instruktionerna från tillverkaren av skyddsmedlet ifråga. Solens ultraviolettråkning påverkar främst den södra väggen och därför bör skyddsbehandlingen av den väggen övervakas speciellt noga.

Trots skyddsbehandlingen kan fukt tränga in i hörn, kvistar, sprickor eller fogar. Vid behov kan detta förhindras med till exempel silikon.

Observera att skyddsmedlet kan tränga genom kvistar eller sprickor i stockarna till andra sidan av väggen och fläcka stockarna. Vatten tränger lättast in i träet och konstruktionen genom ändträet på stockar och takfotsbrädor. Skyddsbehandla dessa ställen speciellt omsorgsfullt och tillräckligt ofta. Även andra trätyper (gavel- och takfotsbrädor, verandans räcken och sittbrädor) som påverkas kraftigt av väder och förslitning måste skyddsbehandlas tillräckligt ofta, årligen vid behov.

Golvet ska skyddas så att det inte blir smutsigt när väggarna behandlas. Före användning borde golvet målas eller lackas.

13. Skötsel

Ett tryggt och långvarigt bruk av stugan förutsätter regelbunden kontroll av delarnas fästen och skick samt underhåll vid behov (gäller speciellt takkonstruktion, takmaterial, dörrar och fönster, stugans fastsättning till grunden, stormsäkring, skyddsbehandling). Försummelse av kontroll och underhåll kan skada byggnaden eller utgöra en säkerhetsrisk för användaren.

Regelbunden kontroll av skyddsbehandlingen och förnyelse vid behov är viktigt. Kontrollera speciellt nedre delarna av dörrar och fönster och deras karmar, ändar av delarna och delar som utsätts för kraftig förslitning.

Kontrollera dörrarnas och fönstrens funktion och justera gångjärnen vid behov. Kolla också silikonfogarna hos dörrar och fönster och förnya dem vid behov.

Speciellt viktigt är det att se till att stugans och grundens ventilation fungerar väl. Vi rekommenderar att du

installerar ventilationsgaller (ingår inte i leveransen) högst upp på gaveltriangelarna för att låta extra fukt komma ut från stugan. Takrännor är en bra idé.

Belastningen på takbrädorna får inte vara mer än 100 kg/m². Kontrollera taket och takmaterialet årligen för att undvika läckor.

14. Tips vid eventuella monteringsproblem

Om dörren eller fönstret inte tycks passa ordentligt i öppningen, kontrollerar du att grunden och stugan är vågräta. Dörrarna och fönstren fungerar väl endast när detta är ok. Om ett av stugans hörn har sjunkit ned kan det kilas uppåt.

Om sido- och gavelväggarna är inte på samma nivå när väggarna har rests, kontrollerar du att alla väggstockar sitter ordentligt på plats. Du kan också rätta till problemet genom att lyfta den översta stocken på den lägre väggen till rätt nivå och fästa den vid stocken i nästa vägg. Därefter knackar du de nedre stockarna uppåt och utjämnar springorna mellan dem.

Om stugpaketet innehåller vridna stockar, kan de monteras på plats med hjälp av en hävarm tillverkad av en extra stock (ca 1 meter lång) med en skåra i mitten av samma storlek som väggstockarna. Du kan även använda en vanlig limklämma, som lätt skruvas fast i stocken. Detta verktyg har en stor vridningskraft och den vridna stocken monteras lättare med hjälp av det. Var försiktig så att du inte skadar stocken.

Om det finns ett avtryck i stocken håller du lite vatten på den. Vattnet sväller och avtrycket försvinner.

Om en stock eller en annan trädel blir smutsig slipar du den i träfiberriktningen, inte tvärs över, så att stället inte blir olikfärgat när det skyddsbehandlas.

15. Materialdefinitioner

Produktens råmaterial är tätfibrigt barrträ, som är ugnstorkat. Det timmer som används i produkterna är en ren naturprodukt som är obehandlad, förutom det material som används i grundbalkarna och golvbrädorna på verandan, som behandlats med ett träskyddsmedel. Trots att träet har ugnstorkat har träet hygroskopiska (vattenupptagande) egenskaper. Träet expanderar när det blir fuktigt och drar ihop sig när det torkar. Detta måste du ta hänsyn till genom att följa monteringsinstruktionerna och utföra regelbundna justeringar.

Trä är ett naturligt material med uppenbara och tillhörande egenskaper, såsom kvistar och kvistgrupper, sprickor, hårfina sprickor i kvistar, kåda och vridkraft. Detta innebär att lösa kvistar eller kvisthål i kanterna, kvistsprickor, torrsprickor och hårfina sprickor, som inte påverkar konstruktionen är godtagbara. Även vridna delar, om dessa fortfarande är användbara, och kådefekter kan även godtas. Hyvlingsdefekter och vankanter på undersidan av tak- och golvbrädor godtas utan begränsningar, om det fortfarande är möjligt att montera den synliga sidan inne i byggnaden.

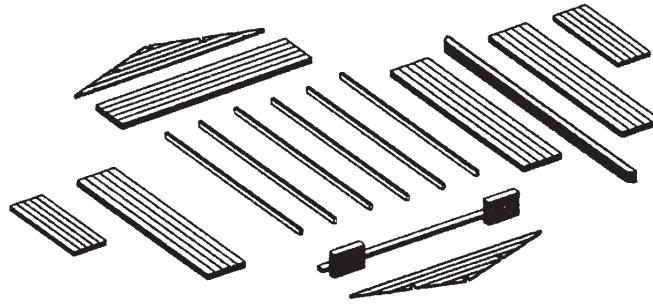
16. Klagomålsprocedur i händelse av eventuellt fel

Såsom nämnt i första stycket, måste kunden först granska alla delarna. Om kunden har något att klaga på gällande produkten, måste han/hon omedelbart kontakta återförsäljaren och göra ett skriftligt klagomål. Om kunden börjar eller fortsätter monteringen, har han/hon godkänt produkten. Markera garantinumret och felaktiga eller saknade delar i komponentlistan av monteringsinstruktionen. Garantinumret finns på båda sidorna av paketet och på fram- eller baksidan av monteringsinstruktionen (silverfärgad etikett). Utan garantinumret kan klagomålet inte behandlas. Beskriv felet på en särskilt bilaga. Processen kan påskyndas om skadan fotograferas och bifogas klagomålet. Bifoga ett tillförlitligt bevis på var och när produkten inköpts (t.ex. en kopia/kopior av inköpskvittot/kvittona där datum för inköpet framgår). Ge klagomålet till återförsäljaren.

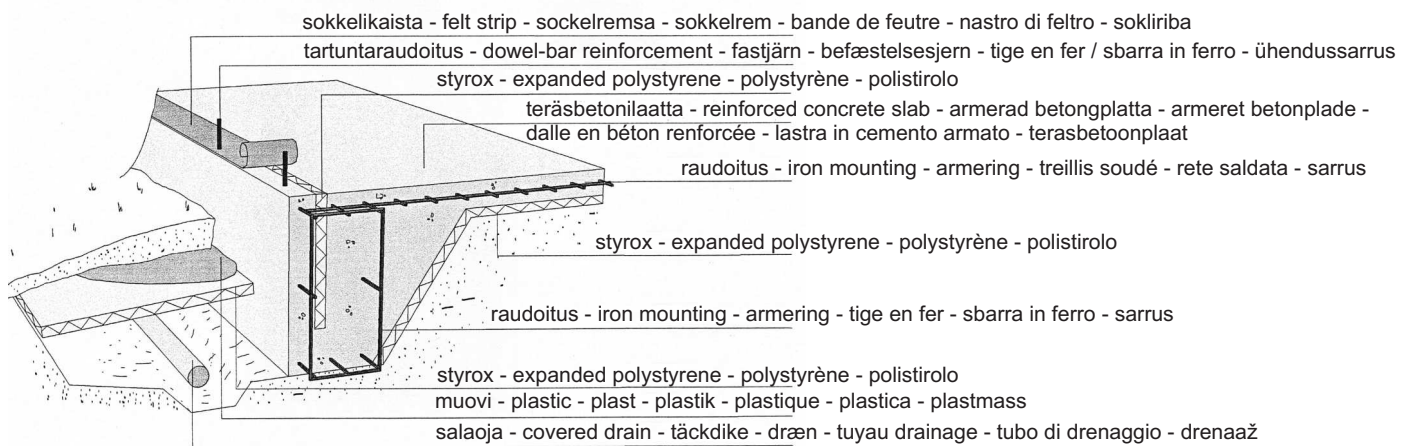
ren med information om hur du kan kontaktas.

OBSERVERA att ett ofullständigt klagomål inte kommer att behandlas. Detta kommer att återsändas till kunden för kompletterande uppgifter. De delar som klagomålet avser måste finnas tillgängliga för kontroll av tillverkaren och/eller återförsäljaren. Om klagomålet är berättigat, ansvarar tillverkaren för leveranskostnaden av de nya delarna till återförsäljaren ifråga. Tillverkaren och återförsäljaren förbehåller sig rätten att själv fatta alla beslut vad gäller klagomålet. De förbehåller sig även rätten att vid behov besöka byggplatsen. Tillverkaren eller återförsäljaren ansvarar INTE för några kostnader/skador, inklusive andra indirekta kostnader/skador, som orsakas av att någon produkt/del av produkt saknas eller är defekt (utom kostnaden för leverans av nya delar till återförsäljaren). Om de därefter inte anser att klagomålet är berättigat, ansvarar kunden för alla kostnader som uppkommit till följd av denna process.

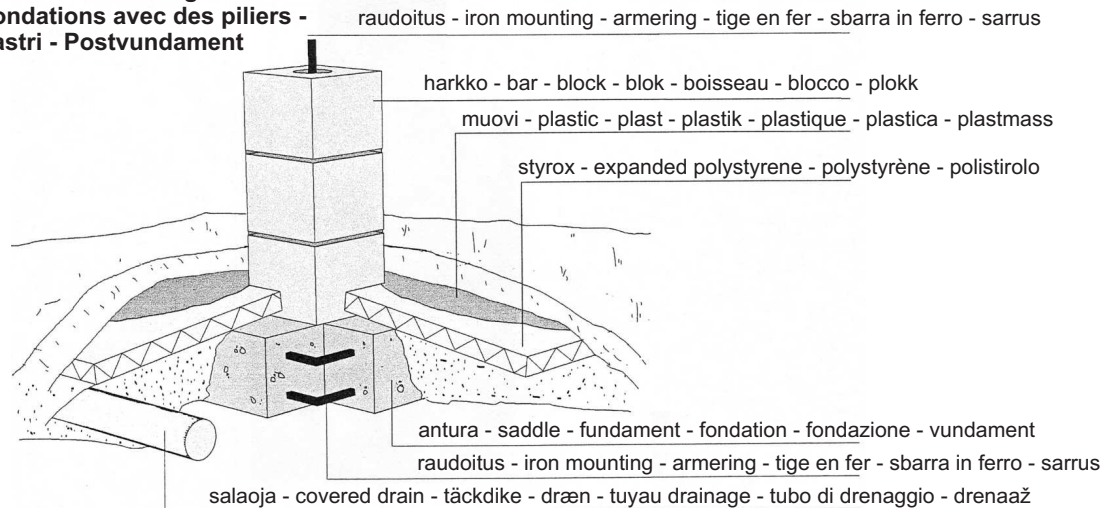
1. Osien lajittelu - Sorting the parts - Sortering av delarna - Sortering av delene - Le tri des pièces - Selezione dei pezzi - Osade sorteerimine

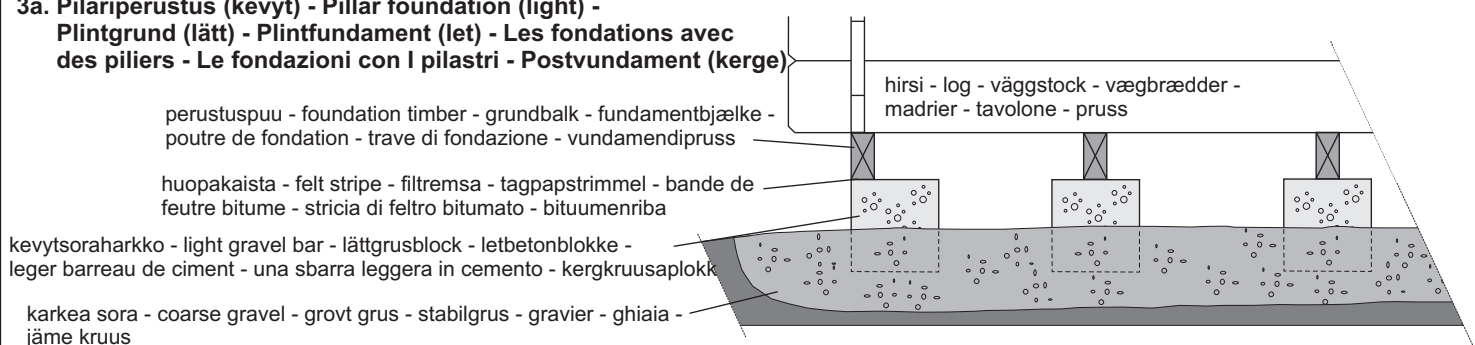
2. Laattaperustus - Slab foundation - Betonggrund - Betonfundament - Les fondations avec la dalle - Le fondazioni con una lastra di cemento - Plaatvundament

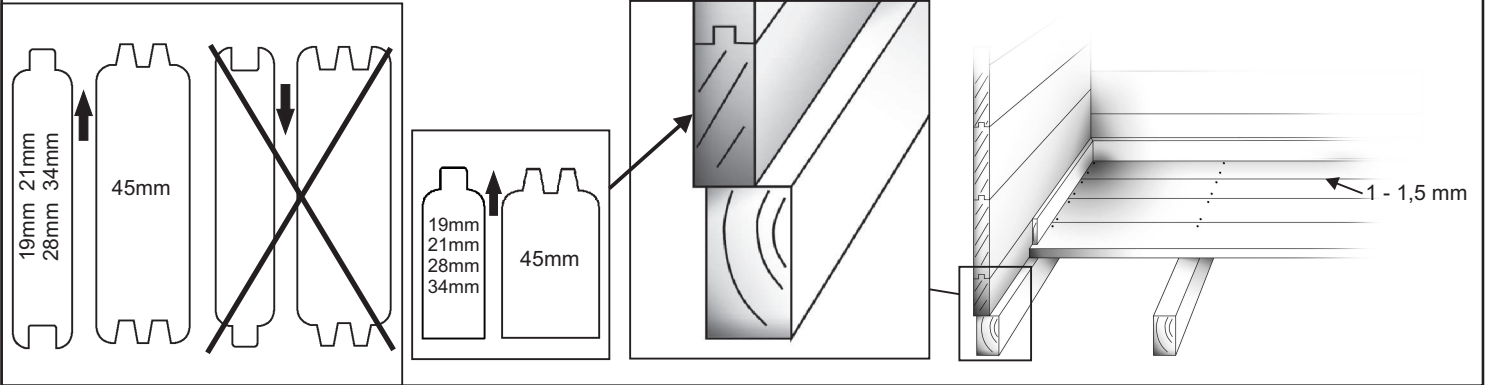
3. Pilariperustus - Pillar foundation - Plintgrund - Plintfundament - Les fondations avec des piliers - Le fondazioni con i pilastri - Postvundament

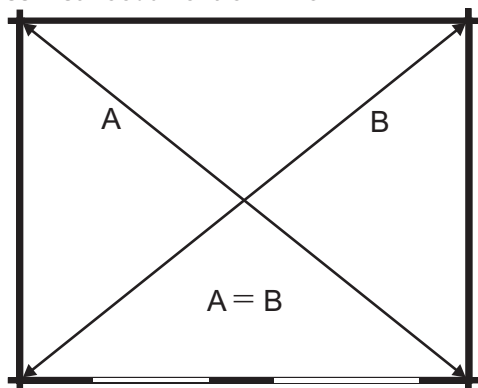
3a. Pilariperustus (kevyt) - Pillar foundation (light) - Plintgrund (lätt) - Plintfundament (let) - Les fondations avec des piliers - Le fondazioni con i pilastri - Postvundament (kerge)

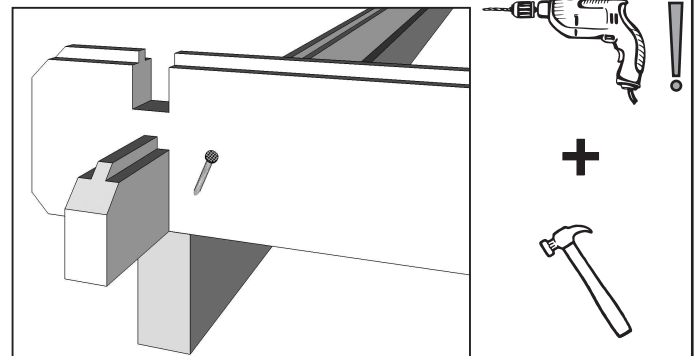
4. Hirsien asennussuunta, perustuspuiden asettelu ja lattian kiinnitys - The assembling direction of logs, foundation beams and assembling of the floor - Monteringsdirektion av väggtrimmen, grundbalkarna och montering av golvet - Vægbrædderne, fundamentbjælkerne og montering af gulvet - La pose des solives et la fixation du plancher - La posa delle travi di fondazione - Prusside paigaldussuund, vundamendiprusside paigaldus ja põranda kinnitamine

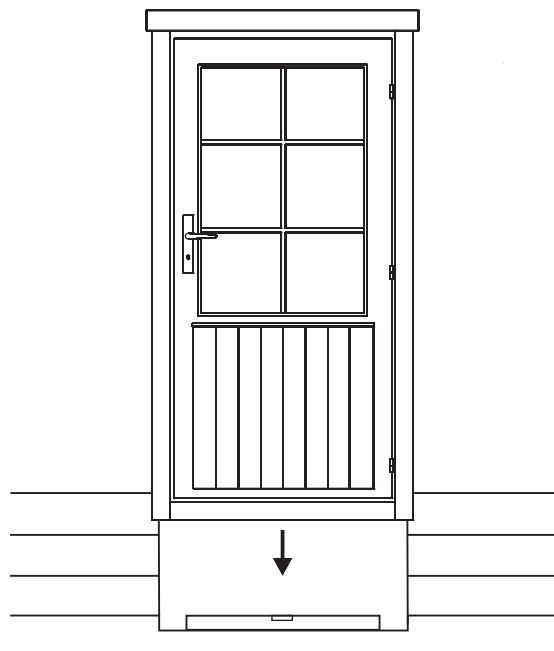
**5. Kehikon ristimitan tarkistaminen
 Checking the cross measurement of the log frame
 Kontroll av diagonalmått hos timmerramen
 Krydsmåling af bjælkerammen
 Control de diagonal de la structure
 Controllo diagonale della struttura
 Karkassi ristmõõdu kontrollimine**

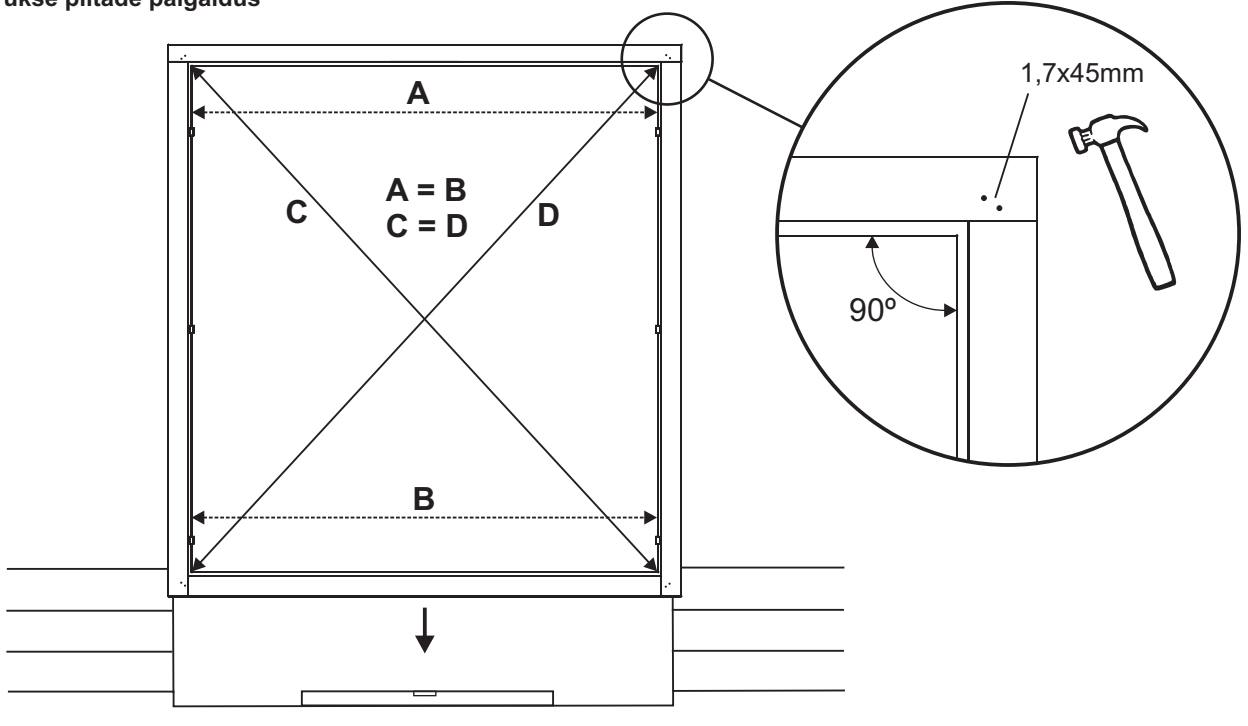
**6. Alimpien hirsien kiinnittäminen
 Fixing the lowest logs
 Fästning av det första timmervarvet
 Fastgørelse af de nederste bjælker
 La pose des premiers madriers
 La posa dei primi tavoloni
 Alumiste prusside kinnitamine**

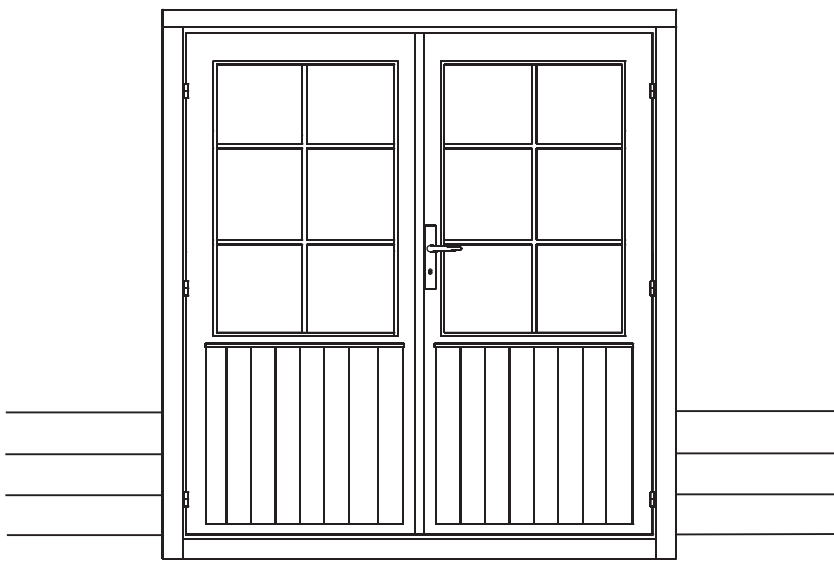
7. Oven asentaminen - Assembling the door - Montering av dörren - Montering af døren - La pose de la porte - La posa della porta - Ukse paigaldus

**8a. Parioven karmien asentaminen - Assembling the double door frames - Montering av dubbeldörrens karm
Montering af fløjdørens karme - La pose du cadre de double porte -La posa del telaio della doppia porta -
Kahepoolse ukse piitade paigaldus**

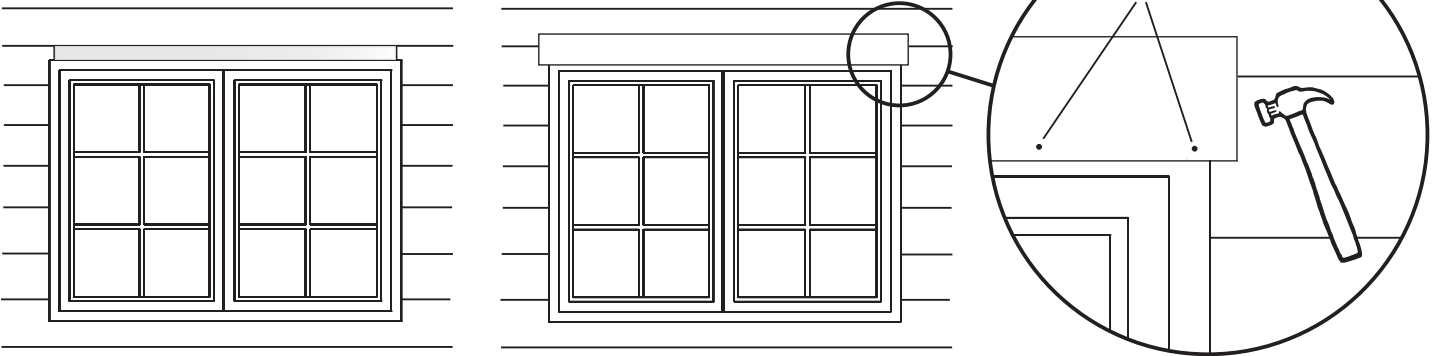

**8b. Parioven asentaminen - Assembling the double door - Montering av dubbeldörren - Montering af fløjdøren -
La pose du double porte - La posa della doppia porta - Kahepoolse ukse paigaldus**

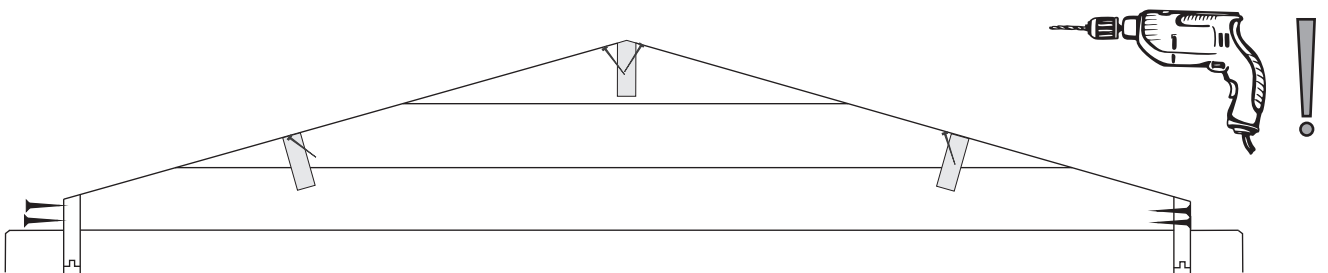
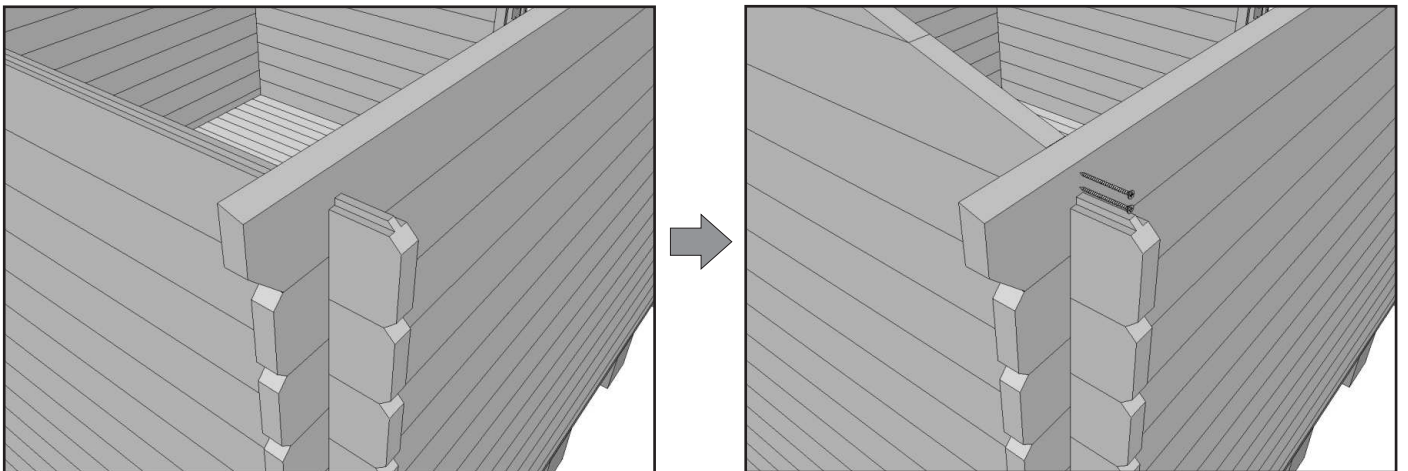

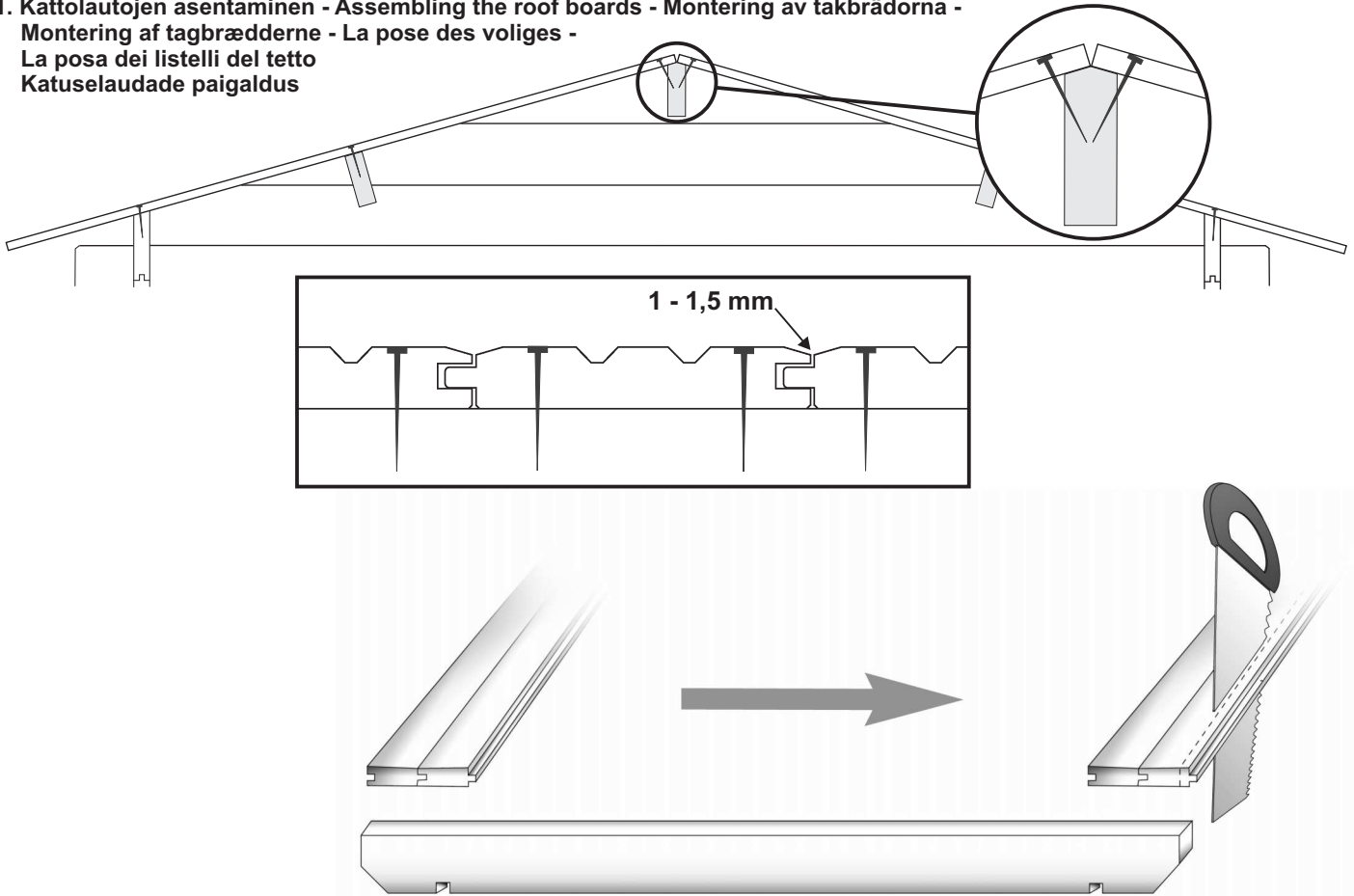
9. Painumavara ikkunan/oven päällä ja peitelaudan asentaminen - Space for settling above window/door and assembling the covering board - Sänkingsmån ovanför fönster/dörr och montering av täckbrädan - Plads til sætning over dør/vindue og montering af dækplade - L'espace dessus de la fenêtre et de la pose du couvre joint - Lo spazio sopra la finestra e la porta ed la posa delle copri giunture
Vajumisvaru ukse/akna kohal ning katteliistu paigaldus

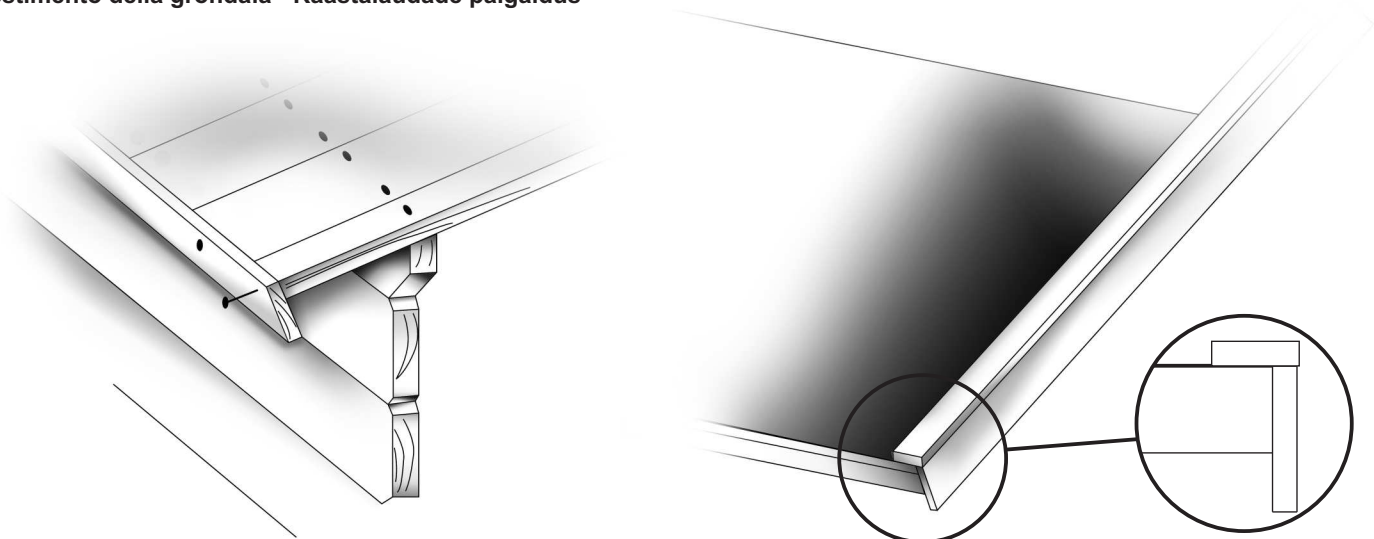
10. Päätykolmio, sivuseinien ylimmät hirret + kurki/vierrepuut - Gable triangles, uppermost logs of side walls + purlins - Gaveltrianglarna, översta väggtimren på sidoväggarna + takbalkarna - Gavltrakanterne, øverste sidevægsbjælker + tagbjælkerne - Le pignon, les dernières madriers + la panne faitière + les pannes intermédiaires - Il frontone o testata, le ultime tavolette delle pareti laterali + l'arcareccio del colmo +travi principali
Otsaviil, külgeinte ülemised prussid + harjalatt/katusetalad

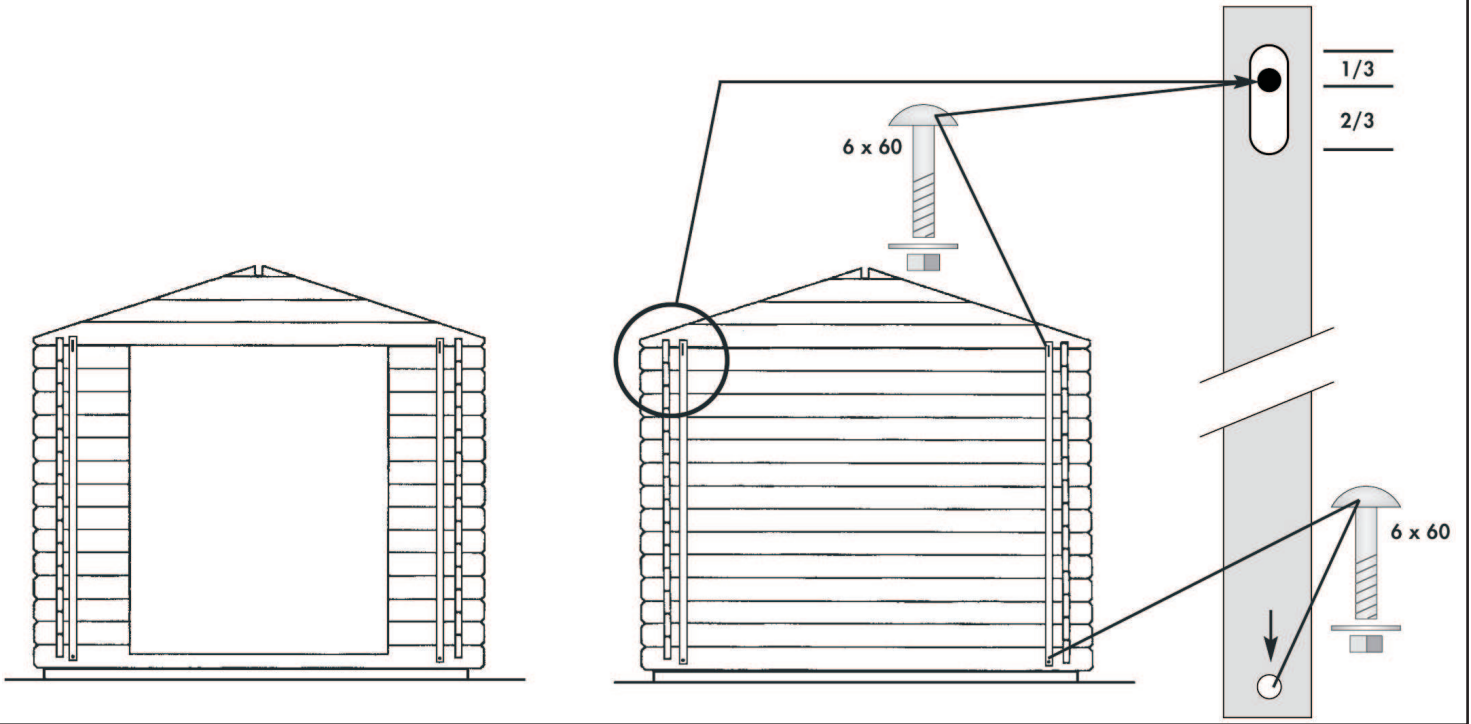
**11. Kattolautojen asentaminen - Assembling the roof boards - Montering av takbrädorna -
Montering af tagbrædderne - La pose des voliges -
La posa dei listelli del tetto
Katuselaudade paigaldus**

**12. Räästälautojen asentaminen - Assembling the fascia boards - Montering av gavel- och takfotsbrädorna samt
vindskivorna - Montering af sternbrædder og dæklister - La pose des planches de rive - La posa delle assi di
rivestimento della grondaia - Räästalaudade paigaldus**

16. Myrskylistat 21 - 45 mm mökeissä - Storm battens in 21 - 45 mm cabins - Stormlisterna på 21 - 45 mm stugor - Stormlisterne i 21 - 45 mm bjælkehuse - Lattes de tempête dans les abris 21-45 mm - Listelli di tempesta nelle casette 21-45 mm - Tormiliistud 21 - 45 mm aiamajades

18. Ikkunaristikot - Window lattice - Fönsterspröjs - Vinduessprosser - Les croisillons des fenêtres - Le traverse in legno delle finestre - Aknavöred

